

PESTPROTOCOL

Prinses Margrietschool

mei 2021

Gouden Margrietregels:

Voor groot en klein,
zullen we aardig zijn.

Al hebben we in leren soms geen zin,
we zetten ons toch altijd in.

Pesten geeft verdriet,
dus dat doen wij niet!

Bij een vervelende actie of daad,
vraag je de juf of meester om raad.

We zullen goed voor onze spullen zorgen,
dan zijn ze weer te gebruiken morgen.

De school is binnen een wandelgebied,
Buiten hoeft dat lekker niet.

PESTPROTOCOL

INHOUD

1. Doelstelling van het protocol
2. Voorwaarden voor beleid
3. Wat wordt er onder pesten verstaan?
4. Activiteiten in het kader van preventie
5. Als er dan toch gepest wordt
6. Als het pesten door blijft gaan
7. Sanctiebeleid
8. Adviezen voor ouders
9. Belangrijk om de kinderen te leren

1. Doelstelling van het beleid

We streven naar een pestvrije school waar de preventie en het stoppen van pesten als prioriteit wordt gezien. We vinden dat we er alles aan moeten doen om de aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen, zodat ze zich optimaal ontwikkelen.

Doordat wij in de klas aandacht besteden aan de gemaakte regels en afspraken, zijn de leerlingen en de leraren zich bewust van welk gedrag gewenst is op onze school. Zo kunnen de kinderen en volwassenen als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. De regels en consequenties op het niet naleven van de regels zijn zo concreet mogelijk geformuleerd in ons beleid. Hierdoor zijn ze niet voor verschillende interpretaties vatbaar en gelden ze voor alle leerlingen hetzelfde. Met als doel dat de kinderen en leraren zich houden aan het protocol. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

2. Voorwaarden voor beleid

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, onderwijzend en niet onderwijzend personeel en ouders zien pesten als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en anders betrokkenen gemeld wordt bij de leerkracht, zodat we er samen verantwoordelijk voor zijn.
- Op de Prinses Margrietschool willen we pesten voorkomen. We zijn preventief bezig met gedrag en wachten niet op pestproblemen.
- De leerkrachten van de Prinses Margrietschool kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- Op de Prinses Margrietschool praten we niet alleen over pesten, maar passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om te kunnen gaan.
- **Onze leerlingen weten wat pesten is en welk gedrag er onder pesten valt en wat we als plagen zien**
- In de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen op de Prinses Margrietschool. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat wij verstaan onder een veilige school **en zijn daarmee een voorbeeld voor de leerlingen.**
- De Prinses Margrietschool beschikt over een herkenbare aanpak tegen pesten, **die bij alle leraren bekend is**
- **De leerlingen weten wat de consequenties zijn die hangen aan bepaald gedrag, deze consequenties zijn voor elke leerling hetzelfde**
- Als ouders/verzorgers menen dat de school in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol dan kunnen zij onze vertrouwenspersoon inschakelen. Deze maakt melding bij de klachtencommissie die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en het bevoegd gezag adviseert.

3. Wat wordt er onder pesten verstaan?

Als we het over pesten hebben, denken we aan zaken als:

- **Relationeel pesten: buitensluiten, negeren, opstoken, roddelen en opwachten**
- **Verbaal geweld: uitschelden, uitlachen, bedreigen**
- **Fysiek geweld: slaan, schoppen, duwen, trekken, in elkaar slaan**
- **Materieel geweld: spullen afpakken en/of vernielen**
- **Cyberpesten: ongewenst en overmatig bellen en/of whatsappen, ongewenst fotos en filmpjes maken en/of verspreiden**

Kenmerken van pestgedrag:

- Pesten gebeurt berekend, men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- Pesten is duurzaam; het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf)
- Pesten is een ongelijke strijd: 'De pestkop ligt altijd boven'.
- De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; hij/zij wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- Het pesten gebeurt meestal door een groep (pestkop, meelopers en supporters) tegenover een geïsoleerd slachtoffer.
- Pesten heeft meestal een vaste structuur; pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers.

Verschil tussen pesten en plagen:

- Plagen gebeurt niet herhaaldelijk bij hetzelfde kind
- Om plagen kan worden gelachen door alle partijen
- De rollen liggen bij plagen niet vast, de ene keer plaagt de één en de andere keer de ander
- Plagen gebeurt niet stelselmatig, dag in dag uit
- Plagen is meestal 1 tegen 1, pesten is een groep tegen 1

Het is belangrijk dat de leerlingen weten dat je soms een nee te horen krijgt wanneer je bijvoorbeeld niet mee mag spelen, het is namelijk oké wanneer een kind zijn grenzen aangeeft. Wanneer hetzelfde kind herhaaldelijk nooit mee mag doen is het van belang dat de leerkracht hier aandacht aan besteed.

Gevolgen van pesten voor de gepeste op korte termijn:

- Angst om naar school te gaan, ziekteverzuim waardoor resultaten achter kunnen blijven
- Angst om naar huis te gaan, door het mogelijke opwachten
- Gevoelens van eenzaamheid, isolement en somberheid
- Fysieke klachten zoals hoofdpijn, buikpijn, bedplassen en slapeloosheid

Het is belangrijk dat ouders, kinderen en leerkrachten beseffen pesten gevolgen kan hebben die iemands leven voor een lange tijd kunnen beïnvloeden.

Gevolgen van pesten voor de gepeste op lange termijn:

- Lager zelfbeeld en onzekerheid
- Weinig vertrouwen in de medemens
- Zelf gaan pesten ter compensatie van onzekerheid, of uit angst weer gepest te worden

Op deze manier kan er op een school een vicieuze cirkel van pesten ontstaan. Het is belangrijk dat leraren zich hiervan bewust zijn.

Gevolgen voor de pester:

Het is van belang de pester niet te zien als een slecht kind. Niemand pest omdat hij het leuk vindt om te pesten. Vaak zit er een oorzaak achter waar de pester zelf last van ondervindt. Voor de pester kan het pesten ook nadelige gevolgen hebben.

- Er kan sprake zijn van 'schijn populariteit': de pester lijkt populair maar is dat eigenlijk niet, de andere leerlingen kunnen angstig zijn voor de pester. De pester heeft dan weinig 'echte' vrienden en leren op een verkeerde manier vriendschap te krijgen.
- Een pestend kind leert dat het doelen kan bereiken of zijn zin kan krijgen zonder zich sociaal aan te passen
- Een pestend kind schuldgevoelens en schaamte over zijn pestverleden ontwikkelen die hij of zij meeneemt naar de toekomst

4. Activiteiten in het kader van preventie.

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarin elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid.

Hoe werken we daar in de klas aan?

- De manier waarop we met kinderen omgaan.
- De manier waarop we de kinderen bij de les betrekken hen aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- De manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen.
- De manier waarop we het werken in de groep organiseren.

- Een kind leren dat het oké is om grenzen aan te geven wanneer je iets ziet gebeuren dat je niet oké vindt
- Bewustzijn creëren bij de leerling over wat jouw gedrag voor invloed heeft op een ander
- Bewustzijn bij de leerlingen creëren over wat voor reactie jouw gedrag uit kan lokken bij een ander kind
- De groep duidelijk maken dat informatie over pesten aan de juf geven niet hoort bij 'klikken'

In elke groep worden de afspraken en regels aan het begin van het schooljaar besproken, **overlegd** en op papier gezet. Zo sluiten de gemaakte regels aan bij een klas. De afspraken hangen duidelijk zichtbaar op in het lokaal. (Waar mogelijk worden afspraken geformuleerd naar gewenst / verwacht gedrag.) **Er wordt in de klas aandacht besteed aan deze regels. Wanneer er iets gebeurd wat deze regels overschrijd, worden de regels klassikaal besproken. Zo dienen de regels als houvast voor een positief pedagogisch klimaat. Wanneer er zich nieuwe onprettige situaties voordoen worden er nieuwe regels opgesteld en toegevoegd.**

Deze afspraken en regels komen neer op het volgende:

- Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
- Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
- Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
- Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
- Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen.
- Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
- Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
- Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar een partij te kiezen.
- Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit, lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
- Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan meld je dat bij de leerkracht. Dat is geen klikken!
- Aanbod in lessen in alle groepen met het lesmateriaal van "Leefstijl".

De sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen wordt bijgehouden dmv het ontwikkelingsvolgmodel groep 1 en 2 (Bosos) en de sociale competentie observatie lijst (SCOL). De groepsoverzichten worden met de I.B.-er besproken tijdens de groepsbesprekingen.

5. Als er dan toch gepest wordt. (Curatieve aanpak)

Het kan natuurlijk voorkomen dat er ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer nog gepest wordt. Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of anders betrokkenen bij de leerkracht. Als gezien wordt, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot de volgende aanpak:

1. De gepeste ondersteuning geven.

De gepeste serieus nemen. Aangeven dat je actie gaat ondernemen.

Samen tot een plan komen om dingen te veranderen. Het kind laten merken dat hij/zij er niet alleen voor staat.

Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.

Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.

Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

Werken aan de weerbaarheid en het zelfvertrouwen van een gepest kind.

2. De pester(s)

In gesprek gaan en vragen naar de pesters kant van het verhaal

Geen één kind wil pesten, zoek samen naar de redenen van het pesten

Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag heeft op het gepeste kind, op de klas en voor zichzelf

Excuses laten aanbieden

De pester laten reflecteren op zijn/haar eigen gedrag

De pester en gepeste in gesprek laten gaan met elkaar

Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn.

Eventuele sancties zoals binnenblijven, of nablijven tot alle kinderen naar huis zijn met als voorwaarde dat het kind nadenkt over zijn daden

Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. Op de naleving van deze afspraken wordt aan het eind van iedere week in een gesprek gereflecteerd

Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.

3. Meelopers aanspreken

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig. Blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregel. Maak de leerlingen duidelijk dat het belangrijk is alleen dingen te doen waar je zelf achter staat.

4. De zwijgende groep

Naast de meelopers is er vaak een zwijgende groep. Deze groep doet niet mee met het pesten (zoals de meelopers), maar grijpt ook niet in. Ze laten het pesten gebeuren. Voor deze groep is het van belang dat zij weten dat informatie doorspelen over pesten geen klikken is.

4. Dossier aanleggen

De leerkracht maakt een notitie in het ESIS over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.

Ouders/verzorgers van de pester en de gepeste worden op de hoogte gebracht van de feiten.

6. Als het pesten door blijft gaan

Als het pesten doorgaat gaan we activiteiten ondernemen waarbij alle betrokken partijen (de gepeste, de pester, de meelopers, de zwijgende groep, de leerkrachten en de ouders) aandacht krijgen.

Ouders worden ingeschakeld op het moment dat bepaald gedrag een patroon wordt. Het is dan van belang een korte lijn te creëren tussen school en thuis.

- Hulp aan het gepeste kind bieden door middel van sociale vaardigheidstraining aan te vragen bij schoolmaatschappelijk werk in overleg met leerkracht en ouders
- Gesprekken met ouders, eventueel samen met schoolmaatschappelijk werk of directie
- Het gesprek aangaan over de mogelijke redenen waarom het kind gepest wordt
- Het gesprek aangaan met ouders over de mogelijke redenen waarom een kind pest
- Gesprekken met ouders, eventueel samen met het schoolmaatschappelijk werk of directie.

- Afspraken en verwachtingen uitspreken voor in de toekomst met betrekking tot het gewenste gedrag: zowel voor de pester als het gepeste kind

Mogelijke maatregelen en sancties

- Lezen van boeken over pesten, **niet als straf maar om iets van de situatie te leren.**
- Kind later naar huis laten gaan in overleg met de ouders. **Tijdens het nablijven moet worden nagedacht over waarom hij langer op school moet blijven. De juf kan hem/haar vragen een reflectie te geven over zijn gedrag.**
- Contact blijven onderhouden met ouders. Aan de hand van hoe ernstig de situatie is een tijdsbestek afspreken wanneer de juf contact heeft met ouders. Wanneer de situatie verbeterd kan het contact uitgebouwd worden.
- **Het kind en de ouders bewust maken van de consequenties die zullen volgen wanneer het kind zijn/haar gedrag niet veranderd**

Probleemoplossende gesprekken door leerkracht eventueel in samenwerking met het schoolmaatschappelijk werk of de directie. Onderzoeken wat de reden voor het pestgedrag kan zijn vanuit de pester:

- Weinig aandacht van de ouders
- Lichamelijke bestraffing door ouders.
- Ouders corrigeren agressief gedrag niet.
- Zelf gepest zijn.
- Slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen in omgeving.
- Blootstelling aan geweld via TV of computerspelletjes,

Het is belangrijk om de oorzaak van het pesten te achterhalen. Daarnaast is het van belang dat de leerkracht het kind stimuleert te blijven reflecteren op zijn/haar eigen gedrag. Ga in gesprek met de pester over wat de gevolgen zijn van het pesten.

Aanpak van de meelopers en de zwijgende groep

- Maken van duidelijke afspraken via **klassikale** gesprekken.
- **Gemaakte afspraken moeten worden blijven herhaald in de klas.**
- **Blijf aandacht besteden aan het aangeven van grenzen**

Leerkrachten (team)

- Gemaakte afspraken doorgeven
- Collectieve **nabespreking** op afspraken
- Leerkracht moeten toegang hebben tot informatie over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en aanpak. (Orthotheek)
- Als leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien is de inschakeling van een vertrouwenspersoon mogelijk. Deze kan een klacht indienen bij de landelijke klachtencommissie.

7. Sanctiebeleid

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt. Het moet ook duidelijk zijn wie in welke situatie een sanctie kan opleggen.

Gedrag	Sanctie	Door wie
Eenmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels. ingaan op eventuele sancties	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	<ul style="list-style-type: none"> - Straffend gesprek - lezen boek over pesten of pestgedrag - opstel schrijven over pesten - gesprek met ouders over pesten. 	Leerkracht
Pesten blijft toch doorgaan	<p>Gesprek met ouders / verzorgers.</p> <p>Afspraken over te verwachten gedrag worden schriftelijk vastgelegd en getekend.</p> <p>Straf gaat door.</p>	<p>Leerkracht in overleg met intern begeleider en/of directie</p>
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Schorsing-verwijdering.	<p>Directeur in overleg met het schoolbestuur</p> <p>5maalO</p>

8. Adviezen aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat **of online**, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
 - Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

· Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

· Alle andere ouders

- Neem ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

9. Belangrijk om te leren aan de kinderen

De belangrijkste regel van het pesten luidt:

Word je gepest , praat er dan thuis en op school over.

Je mag het niet geheim houden!!

Op school staan de volgende 6 regels centraal:

Voor groot en klein,
zullen we aardig zijn.

Al hebben we in leren soms geen zin,
we zetten ons toch altijd in.

Pesten geeft verdriet,
dus dat doen wij niet!

Bij een vervelende actie of daad,
vraag je de juf of meester om raad.

We zullen goed voor onze spullen zorgen,
dan zijn ze weer te gebruiken morgen.

De school is binnen een wandelgebied,
Buiten hoeft dat lekker niet.

Gedragsprotocol voor groep 1 en 2

Stappenplan

1. Waarschuwen en gewenst gedrag aangeven.
2. Kring: Stoel omdraaien en vlak buiten de kring plaatsen.
Spelen/werken: Het kind wordt op een ander plekje in de klas gezet.
Buiten spelen: Het kind moet bij de muur staan.
3. Het kind moet op de nadenkstoel zitten.
4. Het kind wordt met de nadenkstoel in een naastgelegen klas geplaatst.
5. Ambulant persoon haalt de leerling op uit de klas waarin hij/zij op dat moment zit.

Als het kind weer gewenst gedrag vertoont, wordt eerst stap vier uitgevoerd. Dan pas mag de leerling terug naar de eigen klas. De leerkracht van de andere klas brengt de leerling terug. In de klas wordt niet meer ingegaan op het incident!

In iedere klas is een nadenkstoel aanwezig voorzien van een vraagteken. Iedere klas heeft een eigen kaartje met de afbeelding van de groep erop. Op de achterkant staat het schema, wie op welke dag moet komen, bij stap 5.

Gedragsprotocol voor groep 3

Stappenplan:

1. Twee keer waarschuwen en gewenst gedrag aangeven.
2. Kring: Ga naar je tafel.
Buiten spelen: Kind moet bij de muur staan.
3. Bij de derde waarschuwing, ga maar even in een naastgelegen klas werken.
4. Bij extreem gedrag haalt een ambulant persoon de leerling op uit de klas waarin hij/ zij op dat moment zit. Schrijf even een briefje en stuur een leerling naar de betreffende persoon.

Gedragsprotocol voor groep 4 t/m 8

1. Bij grensoverschrijdend gedrag 2 keer waarschuwen en gewenst gedrag aangeven. Bij extreem gedrag verlaat de leerling meteen de klas.
2. Bij de derde waarschuwing gaat de leerling naar een andere klas. Er wordt op dat moment gekeken welke groep beschikbaar is. De leerling verblijft 15 minuten in de gastklas. We geven een briefje mee en we zorgen voor werk.
3. Bij vervelend gedrag in de gastklas of weigering te gaan stuur je het kind naar de ambulante persoon van die dag.
4. De leerling moet deze dag nablijven. Voor groep 4 geldt een maximum van 45 minuten. Voor groep 5 t/m 8 geldt een maximum van 60 minuten.

